

Ročník: 96 | číslo: 45 | 6. listopadu 2016 | Cena: 10 Kč



Český zápas

Týdeník Církve československé husitské



EDITORIAL

Milí čtenáři, při listování tímto vydáním vás možná napadne, zda jsme si při výběru obrázků náhodou nepopletli roční dobu anebo zda se dejevická redakce neocitla v jiném podnebném pásu než je u vás. Nikoliv.

S krátkými se dny, dušičkami a pošmourným počasím jsme melancholickou náladu nechtěli prohlubovat, a tak toto vydání doprovázejí barevné abstraktní obrazy letní zeleně. Autorem fotografií je Václav Kovalčík. Květy a zeřeň nejspíš podvědomě evokují život a jeho kontinuitu, a tak je dáváme lidem, které máme rádi, stejně jako na hroby blízkých. Právě naděje věčného života je tématem tohoto čísla.

Mezi zajímavými příspěvky si dovolueme upozornit na vydání knihy Paula Keenana „Na cestách duše“. Autor „na základě svých bohatých zkušeností ze života a kněžského působení ukazuje, že život nikdy neztrácí svůj smysl a vždy nabízí víc, než by člověk čekal.“ Kniha je podle našeho názoru návodná a umožňuje nacházet duchovní smysl a vedení ve všech životních událostech – i těch nepřijemných.

Věříme, že všechny příspěvky mohou oslovit i hledající. Za vše buď Bohu chvála.

Přejeme vám neochvějnou víru ve věčný Život a velkého Vítěze nad smrtí.

redakce

Týdeník Církve československé husitské.
Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6.
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukulczka, Milan Udržal, grafik.
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiová.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklamace:
A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 15,
190 00 Praha 9, Call centrum - tel.: 840 306 090.
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.
Předplatné: František Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Vzpomínka na emeritního patriarchu bratra Josefa Špaka

...Pamatujme, že Církev československá husitská nestojí jen na svých orgánech a funkcích, ale právě na víře v Boha i Člověka. Přesně jak to rád a často nám mladým studentům před dvaceti roky říkal právě bratr Josef: Církev československá husitská je společenstvím lidí, které spojuje láska k Hospodinu. A kteří věří, že Církev československá husitská vznikla z Boží vůle a milosti, aby díky ní byli do Boží církve přivedeni lidé, kteří by jinak byli ztraceni v nevíře a beznaději. Já osobně jsem s bratrem Josefem v mnohém nesouhlasil. On se mnou ostatně také ne. Nikdy však nezapomenu na naše setkání před lety na teologické konferenci v Brně, kdy si mě vzal stranou a řekl: „Bratře biskupe, vy to ještě nechápete, ale já už ano, nejdůležitější je, abychom se v církvi měli rádi a dokázali se milovat i přes rozdílné názory.“

I proto vyjadřuji ještě jednou velkou lítost nad odchodem bratra Josefa, ale též velkou radost nad tím, jak dokázal nelpět na funkcích a postech, a o to více nechal do svého srdce proudit lásku Ducha svatého.

A tak se modleme: „Bože, ty dáváš spravedlivou odměnu všem, kdo věrně konají službu, kterous jim svěřil; rozpomeň se na svého služebníka Josefa, který jako pokračovatel apoštolů stál v čele tvé církve a ukazoval cestu k pramenům tvé lásky a tvého milosrdenství, dej, ať plně zakouší bohatství tvé milosti. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

V úctě před darem života i před tajemstvím smrti

Filip Michael Štojdl,
plzeňský biskup ČČSH

Cesta, pravda a život

Sbor Páně Církve československé husitské v Brně-Řečkovicích je místem, kde jsou uváděny různé kulturní projekty ve spolupráci se spolkem Verbum et musica. Jejich dramaturgie vždy dbá na vysokou uměleckou hodnotu. Jmenujme namátkou pořady Alfreda Strejčka a Štěpána Raka, Janáčkovu kvarteto či vánoční koncerty Zdeňka Plecha (sólisty opery ND Praha) a jeho přátel. Do posledního místa obsazený prostor je důkazem, že za dobu pořádání koncertů, divadelních představení a pořadů si diváci a posluchači našli do tohoto sboru cestu. Jsme rádi, že můžeme na dlouholetou tradici navázat. Po více než rok trvající přípravě tak v našem Sboru Páně přivítáme **pana Jaroslava Tůmu a pana Jana Hartla.**

Jaroslav Tůma patří ke světové špičce interpretů ve hře na varhany. Jen jeho diskografie čítá již přes padesát titulů. Jmenujme například řadu kompaktních disků „Historické varhany Čech“ (vydaných u firmy Supraphon), která zachycuje autentický zvuk vzácných varhan různých epoch od renesance až po začátek 20. století. Je žádaným interpretem v ČR i v Evropě. Působí jako docent Hudební fakulty AMU v Praze a je často zván do porot mezinárodních varhanních či cembalových soutěží.



Jana Hartla známe především z televizní obrazovky a filmového plátna. Herec, který pravidelně vystupuje na činoherní scéně Národního divadla, je znám i z Českého rozhlasu. V r. 2007 zvítězil v anketě Neviditelný herec na vlnách Čs. rozhlasu. Mimo své divadelní působení pravidelně účinkuje v různých literárních pořadech na pražských poetických scénách. Je znám z filmů Holky z porcelánu, Kopretiny pro zámeckou paní, Tajemství hradu v Karpatech, Anděl s ďáblem v těle, Otesánek nebo Vesničko má středisková.

Dne 23. 11. v 19 hodin uvedou oba pánové pořad nazvaný **Cesta, pravda a život – Varhanní koncert k počtě Mistra Jana** ve Sboru Páně, **Vážného ul. 6, Řečkovice.** V rámci koncertu zazní hudba a poezie osmi staletí a texty M. J. Husa, M. Buonarrotiho, K. Čapka, sv. Tomáše Moruse, B. Reynka, skladby P. Hofhaimera, A. Václava Michny, J. S. Bacha, W. A. Mozarta a dalších. Místa ve sboru je možno rezervovat na tel 776 032 149 či e-mailem vem@seznam.cz. Vstupné je formou dobrovolného daru, doporučená výše činí 100 Kč. Výtěžek bude věnován na podporu projektu Centrum křesťanské kultury.

Vratislav Jan Marša,
farář ČČSH,
spolek Verbum et musica

Kazatelský kurz

kurz v počtu 10 nových a 4 pokračujících studentů. Lépe se poznat je důležité, a tak po úvodní modlitbě br. biskupa Pechance a slově metodika pro vzdělávání J. Plháka br. biskup vyzval každého ze zúčastněných o pro-

22. říjen byl pro některé sestry a bratry vstupem do nového období života. Začal kazatelský

zrazení nejen jména a své náboženské obce, ale i toho, co máme rádi. Jak se při prvním dnu soustředíme, jsme si následně mohli hned ověřit při odpovědi na otázku: „Co tvůj soused má rád?“ Vzpomněli jsme si všichni a první zkouška je tedy úspěšně za námi. První semestr bude věnován církevním dějinám, které přednáší J. Rokyta a vskutku skvěle. Odpoledne jsme zakončili přednáškou ses. A. Naimanové na téma Nového zákona. JP

Restaurování modelu Husova sboru v Olomouci

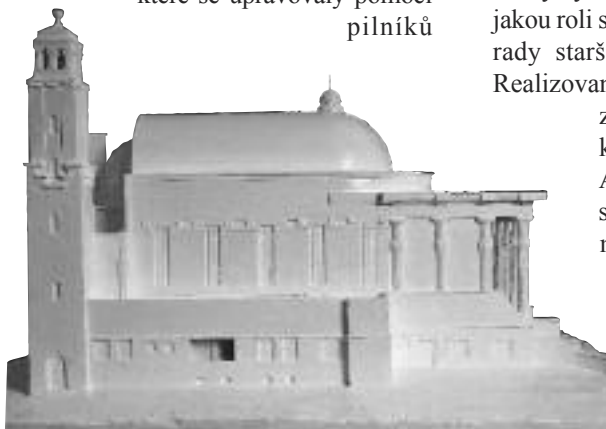
V polovině prosince loňského roku vstoupil farář Husova sboru v Olomouci pan Jaroslav Křivánek, po boku s restaurátorkou Vlastivědného muzea v Olomouci Lucií Janusovou a vedoucím historického ústavu Filipem Hradilem, do půdních prostor kostela. Zde dlouhá desetiletí na svou příležitost vyčkával v žalostných podmínkách jeho sádrový model.

Objevený prototyp je dílem pečlivého architekta a příznivce antiky a klasicismu, Huberta Austa. Ačkoli ne zcela přesně, stal se předlohou pro reálnou stavbu, která trvala zhruba rok. Realizovaná stavba se pak stala největším nekatolickým kostelem v regionu. Ačkoliv Aust dodržel tradiční členění liturgického prostoru, byly při výstavbě sboru použity novodobé materiály, jako jsou armovaný železobeton či břizolitová fasáda.

V průběhu devadesáti let byl model znečištěn a poškozen vlivem prachu, hmyzu či necitlivými natěračskými pracemi na střeše kostela. Byl rozbit na nespočet velkých i malých kousků, z nichž některé se vůbec nedochovaly. Hlavním záměrem restaurování byla jeho záchrana a vystavení při příležitosti děkované bohoslužby k 90. výročí otevření Husova sboru v Olomouci.

Ještě v prosinci se jednotlivé díly převezly na konzervátorské pracoviště Vlastivědného muzea v Olomouci. Zde došlo nejprve k jejich přerozdělení, očíslování, kompletnímu očištění od prachových nečistot a pozůstatků biologického napadení a následně ke shledávání a lepení jednotlivých částí. Po časově náročné kompletaci nadešlo čištění zahřátou destilovanou

vodou a odstranění několika typů nátěrových barev zelených a červených odstínů. Otázkou zůstávala absence některých částí – šesti kusů kanelovaných sloupů při hlavním vstupu na vyvýšeném schodišti, dekorativních říms, kalichu na věži, kříže, téměř celého balkonu aj., s jejichž řešením pomáhala také praktikantka Adéla Vymazalová. Některé části se podařilo doplnit cestou vrstvení sádry, a jiné sádrovými odlitky z lukoprenových forem. Zvláštním případem byly zmíněné sloupy u hlavního vstupu. Postupně se vyráběly odlitky, které se upravovaly pomocí pilníků



a brusných papírů, a do nich se pak krok za krokem lepením zakomponovaly dochované originální úlomky. Po dobu restaurování byly k dispozici dobové fotografie a originální nákresy; ovšem kostel, který dnes stojí, není s modelem zcela totožný. Ačkoliv se materiál v procesu zásahu podařilo o poznání očistit, špatné klimatické podmínky pod střechou kostela některé části zasáhly natolik, že se přistoupení k po-

vrchové úpravě jevílo jako nutné. Jednak se tím sjednotil odstín stavby a zároveň se tak původní materiál chrání proti některým okolním vlivům.

Časově náročná práce skončila v září letošního roku. Následovalo převezení modelu zpět do kostela, kde si jej společně s informativním panelem mohou návštěvníci prohlédnout a spatřit jeho hodnotu nejen v historii, architektonice, originálu, autorské práci Huberta Austa či míře dochování některých prvků, kupříkladu původních nákrasů oken, které se podařilo zachovat a které nejsou zcela totožné se skutečným provedením. Velký význam má model zejména proto, jakou roli sehrál při rozhodování tehdejší rady starších Církve československé.

Realizované nákresy návrhů kostela se zdály nedostačující a až na základě předvedení modelu H. Aust přesvědčil tehdejší radu starších, jakou podobu by měla plánovaná stavba mít.

Husův sbor v Olomouci lze označit za vrcholné dílo první etapy stavebnictví Církve československé. Jedná se o jeden z posledních realizovaných sborů konzervativního historizujícího směru, který je zároveň modelem nové typologie, v němž se poprvé uplatnilo schéma propojení tří provozních jednotek. Je názornou ukázkou, kousíčkem pravdivé historie, a jako takový vzácným předmětem, kterého bychom si měli vážit.

**Lucie Janusová,
Vlastivědné muzeum v Olomouci**

Dětský církevní den v Marktredwitz

Již po třetí jsme dostali unikátní příležitost zúčastnit se s dětmi z našich farností Dětského církevního dne v Marktredwitz. Tato událost se koná jednou za dva roky a je určena dětem ve věku 7 - 13 let. Letošní téma znělo „Daniel, lví srdce“. Církevního dne, konaného 16. 10. na půdě Gymnázia v Marktredwitz, se zúčastnilo přes 250 dětí z Německa a 150 z Čech. Z Tachova byl vypraven autobus, který nabíral děti i v Mariánských Lázních a v Chebu. Jiným autobusem zase přijely děti z NO Plzeň. Autobus jsme plně obsadili a ve větší míře než dříve jsme se snažili přiložit ruce k dílu. Přítomní rodiče dětí se snažili překládat ve skupinách a i jinak

pomáhat. Program začal písněmi, krátkou dětskou bohoslužbou s dramatickým příběhem líčícím život Daniela. Děti pak byly rozděleny do skupin tak, aby byly české i německé děti pohromadě a hrály seznamovací hry, skládaly domíno o sebraném příběhu, vyráběly „modlitební motanici.“ Po obědě ve skupinách se mohly vydovářet v tělocvičně a vyzkoušet mnoho aktivit v ulici her. Poté následovalo pokračování příběhu o Danielovi a další aktivity a vyrábění. Děti si vyzkoušely vypískovat obrázek lva, který si na památku přivezly domů. Společný den byl ukončen poslední částí příběhu o Danielovi, písněmi a modlitbami. Byl to požehnaný den plný zážitků nejen pro děti, ale i pro nás dospělé. Díky Bohu a německým bratřím, kteří tuto akci tak precizně zorganizovali. **Zuzana Kalenská**

Hledání identity

V Církvi československé husitské se opět diskutuje o identitě. Neptáme se však: Kdo jsme? Spíše se ptáme: Čím se naše církev odlišuje od ostatních? Jako by církevní identita stála a padala na tom, v čem jsme jiní než ostatní křesťané, zejména římská katolici. Všechno, co je vnímáno jako plíživý návrat ke katolicismu, bývá pak odmítáno coby zrazování naší vlastní identity. Je pozoruhodné, že my faráři/ky si církevní identitu leckdy spojujeme se zástupnými symboly, které nemají než služebnou povahu a nevyjadřují podstatné znaky církve. Kolárek či kravata? Kněžská stůla v bílé či jiné barvě? Kadidlo či olejíček v aromalampě?

Co tedy dělá církev církví? Podle Luthera je církev tam, kde se hlásá evangelium a vysluhují svátosti, čímž se buduje bratrské společenství věřících. Z toho je více než patrné, že identita jakékoli křesťanské církve nezávisí na kolárcích, štólách či talárech, nýbrž na opravdovosti naší víry v Krista!

Na otázku, kdo jsem, neznám jinou odpověď než tuto: jsem „muž Bohem stvořený“, a to prostřednictvím Božího Syna Ježíše Krista, který z lásky ke mně vzal na sebe všechny moje hříchy a na kříži se za mne obětoval. Svou identitu vykoupeneho Božího dítěte, omilostněného hříšníka, jehož Bůh nikdy nepřestal milovat a hledat, potvrzuji účastí na bohoslužbě, při níž děkuji Bohu za vše, co koná pro mne a pro mé bližní.

Moje církevní (konfesní, denominační) identita je proto odvozena od identity křesťanské a ta od identity lidské. Za novou existenci křesťanský věřícího člověka vděčím Boží milosti a jistě též církvi, v níž se mne Boží milost dotkla. Tou je Církev československá husitská, která chápe sebe samu jako společenství, skrze nějž jsme přiváděni do jediné církve Kristovy. Mým duchovním domovem je tudíž jediná, svatá, apoštolská a obecná církev Ježíše Krista. Ona je Kristovou nevěstou a mou duchovní matkou, jež mě zrodila ve svátosti křtu. Kristova církev však nežije v abstraktním vzduchoprázdnu, nýbrž v konkrétních společenstvích věřících, které se přirozeně sdružily do vyšších institucionálních celků rozvíjejících specifické křesťanské tradice.

Jaká jsou specifika jednoho z nich - Církve československé husitské? Do její identity je vložena dichotomie, o níž svědčí už samotným názvem. Adjektivem československá zřetelně ukazuje na liberální a demokratické hodnoty první republiky a jejich duchovní zázemí v masarykovsky pochopeném nedogmatickém „ježíšovském“ náboženství, podtrhujícím sociální a kulturní aspekty evangelia. Důrazem na sociální práci, dobročinnost, praktickou službu, kulturní i vzdělávací aktivity usiluje církev o následování Krista,

v němž má příklad ryzí lidskosti, vzor lásky a péče o potřeby bližního. Zároveň se nebojí otevřít se diskusi o vědeckých poznatcích a problémech etických i politických. Nechce se uzamknout v ghettu obradů, chce působit ve světě a proměňovat jej, aby lépe odpovídal Božímu plánu.

Následování Krista však musí jít ruku v ruce s vírou v toho, koho následujeme. Co obnáší věřit v Krista? Především ve shodě s Novým zákonem a starokřesťanským podáním věřit, že Ježíš je Bohem přislíbený Spasitel, že je Synem Božím, že jeho smrt na kříži má charakter univerzální výkupné oběti a že jeho vzkříšení nám dává naději na věčný život. Novozákonní učení o Ježíši Kristu dogmaticky vyjádřily církevní koncily prvních staletí křesťanské éry. Na biblickém poselství a učení prvotní církve důsledně staví husitské hnutí, které se rozrůznilo na konzervativnější a radikálnější směry, nicméně se shodlo na společném programu a měřítku víry – jímž je Písmo svaté a výklad Písma v autentické tradici.

Sepětí s biblickou zvěstí a věroukou prvotní církve, jak ji traktuje M. J. Hus a po něm další osobnosti české reformace, zdůrazňuje druhé adjektivum v názvu církve: husitská. Vzniká tak jisté napětí mezi modernitou a tradicí, liberálními a konzervativními přístupy k Bibli a široké škále otázek teologických, filosofických a etických, ale i liturgických či pastoračních. Toto napětí ovšem působí dynamicky a kreativně. Nutí k přemýšlení i modlitbě. Vyznačují se jím sklony k jednostrannostem, vyzdvihujícím určitý prvek křesťanské pravdy, ale riskujícím, že opomenou její poslední a nehlubší smysl. Pokud by se na kterékoli z jednostranných tendencí zakládala identita církve, pak bychom ji museli označit za heretickou. Kdo vidí v Kristu životní vzor a příklad hodný následování, činí dobře, ale nesmí zapomínat, že Ježíš Kristus je především Pán a Spasitel, Syn Boží, vtělené Boží slovo, a jako takového jej musí - je-li křesťanem - uctívat a vyznávat! Historické husitské hnutí prošlo vývojem a vytvořilo hned několik organizovaných církevních útvarů (utrakvisté či kališníci, táborité, Jednota bratrská). Ty se nelišily v zásadních věroučných tezích, ale spíše v míře, v jaké podržely či oslabily kontinuitu s předreformační církví a jejími liturgickými pravidly, charakteristickou zbožností a zvyklostmi (úcta k Panně Marii a svatým, poutě, ikonografie atd.) a systémem církevní správy. Utrakvisty bychom mohli označit za liberální katolíky či „anglikány střední Evropy“ (Z. David), Tábor a Jednotu bratrskou za proto-protestanty či pra-evangelíky. Oba tyto duchovní proudy mají své místo i ve spiritualitě naší církve. Věřím, že oba tvoří součást její identity, která nám ukládá za úkol vytvářet v praxi jednotu v různosti, „společenství různých“, spojených láskou ke Kristu a vzájemnou bratrskou láskou, projevující se respektem k osobitosti každého z nás.

Lukáš Bujna

Gratias Tibi Ago z Jablonce n. N.



V roce 2016 si připomínají občané Jablonce nad Nisou významná výročí v životě města - 660 let od první zmínky, 150 let od povýšení obce na město a také 110 let od udělení znakového práva.

Povýšení Jablonce před 150 lety odstartovalo zlatou dobu bižuterní metropole. Jablonec nad Nisou začal být díky šikovným obyvatelům, řemeslníkům a obchodníkům městem, jehož jméno mělo ve světě skla a bižuterie vedoucí postavení. Zvláštní poděkování v jubilejním roce proto patří všem, kteří svojí prací šíří dobré jméno našeho města v Čechách i ve světě.

Mezi oceněnými obyvateli města je i bratr vikář CČSH Benjamin Mlýnek, který ocenění získal za zachování kulturního dědictví města a podíl na rozvoji „evangelického vršku“ v náboženském životě města. Medaili Gratias Tibi Ago převzal br. vikář z rukou primátora města 23. září 2016 v Městském divadle při slavnostním galavačeru. Rada starších náboženské obce v Jablonci n. N. se připojuje ke gratulantům a přeje bratru vikáři mnoho radosti a požehnání v životě i v práci pro liberecký vikariát.

Jan Kořenský - předseda rst



NAD PÍSMEM

Nezapírat ale důkladně vyprat

L 20,27-40

„On přece není Bohem mrtvých, nýbrž živých, neboť před ním jsou všichni živi.“

L 20,38

Na hřbitovech je v tomto čase, pokud neprší a nefučí, překrásně. Voňavé listí šustí pod nohama, lidé většinou pomalu procházejí mezi hroby, rozjímají, vzpomínají, s kdekým se pozdraví, usmějí se, poklábosí. Nerada se podvoluji k hromadnému, davovému slavení čehokoli, ale čas Dušiček je mi zvlášť milý mimo jiné právě pro to setkávání se s živými a mrtvými zároveň. Jako bychom si alespoň krátce uvědomili, jak jsme si blízcí nejen s našimi drahými, ale i se sousedy, dokonce i s cizími lidmi, které po zbytek roku nepotkáme. K tomu všemu Hospodin ustrojil stromy do svátečních barev a do nosů nám vane nepop-satelná vůně podzimu. Vzácné chvíle klidu a možná i vnitřního smíření, kdy už neklademe Bohu otázky 'Proč?', ale přijímáme jeho vůli rozsvícenou svíčkou či položením kytičky, končí v okamžiku projití hřbitovní branou ven do víru světa ...

Zde pak popíráme kde co, zapíráme většinou všechno a není to jen špinavé prádlo, přeme se s kde kým – pro malichernosti nejraději. Popírat, zapírat a přit se patří k „modernímu“ člověku stejně jako piercing a kěrky, stejně jako popírání, zapírání a pření se o Boha a s Bohem. Naše pusy jsou plné otázek 'proč?', výmluv 'kdyby', výhybek 'ale', ...

Proč nezačnu první u sebe? Nezapírat, ale důkladně vyprat potřebuje každá lidská duše bez výjimky! Kdybychom se přestali starat o to, jak se chová támhle a tamten, je-li ženatý a kolik má dětí a kolik jich má s tou a kolik s tamtou, a pohleděli sami na sebe, jak žijeme, jak se chováme? Ale vůbec! Jsou k ničemu naše po lidsku zavánějící úvahy a představy.



Jsem já mezi živými nebo mám duši mrtvou a studenou? Žiju tak, abych mohla být Hospodinem uznána za hodnou jeho království věčného života? Kolik je mezi námi „živými“ „mrtvých“, ví nejlépe Hospodin sám. Ne ten podvodník v regále v marketu, ne ten lhář v telefonním sluchátku, ne ten vykuk měnící barvy podle přílivu a odlivu, ale živý Bůh, bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův.

O duši tady mluvíme, ano, o ničem jiném! Duše a srdce planoucí pro Krista jednak nezestárne (světe div se, ale je to tak!) a navíc jí nic a nikdo nemůže vzít život. Život dává Otec a jeho Syn ho přivádí k pramenům věčnosti.

Slunce pouští své paprsky mezi padající listí, všechno voní a krásní, světýlka na hrobech mihotají v mlhavém oparu a ko-runy stromů, nebesa, vůbec celé veškerenstvo dosvědčují slova Ježíše Krista: „*On přece není Bohem mrtvých, nýbrž živých, neboť před ním jsou všichni živi.*“

Anna Holínská

Prosím o práci prášek na mou zaprášenou duši, Pane.

Prosím o tvou milost.

Prosím o životadárny pramen pro vadnoucí srdce, Pane.

Prosím o Lásku tvého Syna.

Prosím, nenech mě padnout do bláta zloby, závisti a zášti, Pane.

Prosím o Pokoru a Smíření.

Kéž jsou tvé řeči sepsány, vyznačeny jako nápis, rydlem železným a olovem, do mého srdce trvale vytesány!!!

A kdyby mi i kůži sedřeli, užřím Boha, já ho užřím, pro mne tu bude, mé oči ho uvidí.

Amen

25. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Hospodine, Bože, má spáso, ve dne i v noci před tebou úpím; kéž vstoupí moje modlitba k tobě! ŽALM 88, 2-3a

První čtení: Jób 19,23-27a

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VII):

2. Abychom byli zbaveni všeho, co nám brání plně následovat Krista, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom Duchem svatým byli vedeni ke službě slovem i skutkem, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, před tvým soudem si nemůžeme připisovat žádné zásluhy. Dej, abychom se sami neospravedlňovali, nýbrž spoléhali na ospravedlnění z víry! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Tesalonickým 2,1-5.13-17

Evangelium: Lukáš 20,27-40

Verše k obětování: Žalm 147,14-15

Verš k požehnání (varianta I a II): Lukáš 20,38, Žalm 23,4

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, žes nás při večeři Páně naplnil novou nadějí. Dej, ať tvá láska, kterou nás zahrnuješ ve slově a svátostech, pokračuje mezi námi ve spásném díle a přivede naši naději k naplnění! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 28, 36, 51, 78, 130, 131, 148, 186, 187

Úvaha ke svátku Památky zesnulých

Listopadový svátek Památky zesnulých má dvojí rovinu. Jednak myslíme na zesulé blízké našemu srdci a jednak si uvědomujeme nad hroby a urnami druhých konečnost svého vlastního bytí.

Drahé zesulé držíme v paměti a myslíme na ně. Neseme je ve svém srdci. Byli zde s námi a tvořili náš život. Vzpomínky na ně jsou tak živé a stále se nám vracejí. Zesulí někdy vstupují dokonce do našich snů. V našich snech jsou živými.

kteřá přináší mnohým trvalý užitek, ačkoliv již jejich tvůrci nejsou mezi živými. Dr. Karel Farský vyjádřil zajímavou představu vztahu našeho života k věčnosti. Náš život, jakkoli je časově omezený, je přece jen otevřen do věčnosti, podobně



Václav Kovalčík: Tajemný život

Čím člověk přesahuje svoji smrtelnost, je jeho dílo. Setkávám se s tím, že v televizi běží filmy, ve kterých herci sehrávají své skvělé role a přitom již nežijí. Nebo zní z rozhlasu písnička se známým hlasem, ale zpěvák či zpěvačka již nejsou mezi živými. A přesto nás jejich stále znějící hlas rozradostní a přinese silný citový prožitek. A tak bychom mohli mluvit o mnohých dílech hudby, literatury, architektury, techniky a nejrůznějších odvětví,

jako hvězda, která ve vesmíru sice již dávno vyhasla, ale její světlo letí vesmírem. Když toto domyslíme, musí nás zneklidnit, že vlastně vše, co zde na zemi žijeme, se promítá do vesmíru a zůstává nějakým způsobem zachyceno. Přejdeme však od těchto úvah o přesahu lidského života ke svědectví Písma svatého. To, co je charakteristické pro křesťanskou zvěst o věčném životě jako novém obzoru za naší smrtelností, je vá-

zanost tohoto poselství na Ježíše Krista. Pavel povzbuzuje křesťany v Tesalonice, ale i věřící všech dob: „*Bůh ty, kteří zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu*“. Skutečný přesah smrti a smrtelnosti je v Ježíši Kristu. On přivádí k prameni věčného života (Zj 7,17).

A víra v Krista je spolehlivou mapou i kompasem na této cestě neznámou krajinou. Být veden Kristem – Průvodcem v tomto čase, znamená naději, že budeme přivedeni jím i k životu v plnosti. Apoštol Pavel říká, že ten, kdo žije s Ježíšem zde na zemi, bude s ním žít i ve věčnosti. A tak si položíme otázku, co znamená žít vírou v Ježíše Krista a jaká jsou znamení tohoto života. Jako první znamení uvedme křest. Křtem se stává člověk křesťanem a nese na sobě Kristovo jméno. Dalším znamením je láska k druhým lidem. Žít podle Ježíšových přikázání znamená žít láskou. A tím třetím znakem víry je přijímání svátosti večeře Páně. Ve svátosti večeře Páně přijímáme Boží milost a odpuštění. Ježíš nám odpouští naše selhání a hříchy, abychom mohli před Boží spravedlností obstát. Bez tohoto odpuštění a milosti neobstojíme. Proto on za nás zemřel a byl vzkříšen, abychom my mohli s ním navěky žít. Bez přijímání Boží svátosti v Kristu tohoto věčného života nedosáhneme, ale jen skrze ni.

V tomto listopadovém čase, se zastavíme u hrobů a uren zemřelých. Ať nás myšlenky na smrtelnost jejich i naší nenaplní beznadějí. Kéž v nás Bůh vzbuzuje a posiluje víru v Ježíše Krista a vede nás spolu s ním k životu, který nepomijí.

Tomáš Butta
patriarcha

Křesťanské vzpomínání na zemřelé je spojeno s připomínáním si jejich životního příkladu, svědectví víry, lásky a obětavosti. Zástupy vzpomínajících, kteří se jindy v roce ve sborech nevyskytují, ukazují spíše na kult mrtvých předků, známý z jiných náboženství. Církev, sbor, modlitebna, kostel, kolumbarium - je pro ně jen schránka mrtvých, k jejich vlastnímu životu už nepatří. Proč - když právě Ježíš přišel, abychom měli hojnost, plnost, bohatství života?

Nějak nedohlédli přes kříž ke světlu vzkříšení. Nějak nedomysleli, že naše „všeliké kvaltování“ by mělo mít nějaký smysl a tím není - třeba s úspěchem, třeba v bohatství - „prokvaltovat“ se k smrti. Nějak nezaslechli, že Bůh mluví i do jejich života.

Dnes, kdy je v módě mluvit o reinkarnaci, je třeba vážně svědčit o tom, že život je neopakovatelná, jedinečná příležitost, kterou promarnit v požitcích nebo omezovat podle náповědy hvězd je škoda. Lidé hledají zakotvení svého života - pokud se však nenechají oslovit Bohem, podlehnou náhražkám.

Umíme druhé přesvědčit, že svůj život můžeme prožít nejlépe, když se budeme ptát po Boží vůli a budeme poslušni Božího slova? Věříme my sami tomu, že není pro nás lepšího způsobu života, krásnější cesty? Že nic podstatnějšího, důležitějšího, pravdivějšího - i kdybychom sjezdili celý svět, vyhráli miliony a získali obdiv i slavu - nás nemůže potkat?



JW

Co rádi čtete?

I když už jsem o knížkách Davida Walliamse jednou psala, nedá mi to, abych vás neupozornila na další z nich – všechny, které zatím napsal



(každý rok vychází aspoň jedna nová), se nám líbily, takže je snad ale přece jen ještě lepší než ty předchozí. Mám na mysli „Dědečkův velký útek“.

Jako obvykle má kniha dětského hrdinu, který se musí poprat se závažným problémem – tentokrát se chlapec Jack snaží zachránit svého dědečka. Podplukovník Bunting je válečný hrdina, pilot britského Královského letectva z druhé světové války, který je však již starý a v důsledku Alzheimerovy nemoci

ztrácí paměť. Tím se stává rodině na obtíž a Jackovi rodiče jej umístí do domova důchodců. Jack však okamžitě odhalí, že na tom zařízení je něco podezřelého a dědeček tam v žádném případě nemůže zůstat.

Knížka je občas smutná, občas veselá, velmi napínavá, nechybí v ní oblíbená postava trafikanta Ráďže a tentokrát se dozvíme leccos i z historie. Jak vysvítá z fotografii a předšádce, válečným pilotem byl i skutečný dědeček Davida Walliamse. Do jaké míry je příběh autobiografický, se můžeme jen domýšlet, rozhodně je z něj však cítit veliká láska a obdiv malého chlapce k dědečkovi – hrdinovi. Člověk si při četbě

nemůže nevzpomenout na to, že i řada českých statečných pilotů pomáhala ve 2. světové válce vyhrát bitvu o Británii, bohužel po svém návratu do vlasti se žádného vřelého přivítání nedočkali... Určitě si tuhle knížku nenechte ujít – přečtěte si ji třeba právě v listopadu, kdy si připomínáme Den válečných veteránů!

Jana Krajčírřiková

CESTA

Cistopadka

Pán Bůh jednou, bylo to někdy začátkem listopadu, seděl s jedním ze svých andělů a povídal si. „To mi vysvětlí!“ povídá Pán Bůh, „proč jsou všichni lidi najednou tak zachmuření, smutní a neveselí?“

„No to je jasné, Bože,“ povídá ten chytrý anděl, „skončilo léto, dovolené, ochladilo se, často přší, dny se kráčí... Na lidi z toho padá deprese. A to nemluví o tom, že chodí na hřbitovy a vzpomínají na své mrtvé. Stačí zeptat se jakéhokoliv psychologa a ten ti poví, co s lidmi dokáže udělat podzim!“

„No, tak nad smrtí jsme snad už zvládli, ne? To už by ti lidé mohli dávno vědět,“ zaškaredil se Pán Bůh. „Pořád jim to připomínám a pořád tomu nechťejí uvěřit. Ještě že mám s nimi svatou trpělivost.“

„To je svatá pravda, Bože,“ souhlasil anděl.

„Ale mně se ta jejich smutná nálada nelíbí,“ trval na svém Pán Bůh.

„Chťel bych je něčím rozveselit, něčím hezkým, barevným, něčím, co vydrží...“ Chvilku přemýšlel a potom zvolal: „Už to mám!“



Nakreslila: Lucie Krajčírřiková

Krásenkový podzim

Vydávám se hledat jen krásenkový květů sen. Našel jsem jej na záhoně jenž je plný letniček. Kochám se přírodou - kochám se stále v podzimním čase s nádhernou květenou.

Václav Kovalčík



Foto: V. Kovalčík

A stvořil květinu, která nám rozjasňuje podzimní dny. Jmenuje se chryzantéma, ale protože kvete od léta až do pozdního podzimu, říká se jí listopadka. Existuje ve všech možných barvách a velikostech a skutečně vydrží – nejen na zahrádkách, protože je to trvalka, ale ani řezaná ve váze dlouho nezavadne. Její velké trsy v květináčích můžete vidět v každém květinářství – bílé, žluté, fialové, vínové červené, hnědé...

Děkujeme, Pane Bože!

JK

Modlitba

Milý Bože, děkujeme ti, že nás stále pozvedáš na duchu, i když nás přepadají podzimní chmury. Prosíme tě, ať i my se snažíme rozjasňovat tváře všem, kteří jsou smutní a ztrápeni.

Amen

Povolání u Bibli

1. úvod

Kdybyste si prolisťovali Cesty z minulých let, narazili byste na seriálky, kterými jsme se seznamovali například se zvířaty, která se objevují v Bibli: s rostlinami, se jmény... V příštích několika měsících se spolu podíváme na různá povolání, která můžeme v Bibli najít.

Záměrně nepíšu zaměstnaní nebo profese, protože i když ta slova jsou do jisté míry synonymy, slovo povolání vyjadřuje, že dotyčný člověk si často náplň svého života nevybral tak úplně sám, ale spíše byl pro ni povolán, vybrán Bohem. Typické je to například u proroků – žádny z nich se nerozhodl sám, že se stane prorokem, mnozí se to-muto poslání i urputně bránili – vzpomeňme si například na Jonáše! Nebo když se podíváme na izraelské soudce či později krále – byli pro svůj úkol vybráni a pomazáni.

Kromě těchto do jisté míry vůdcovských rolí se však podíváme i na běžné činnosti, kterými si lidé zajišťovali obživu – zemědělství, pastevectví, rybářství... Když se Pán Ježíš snažil svým posluchačům vysvětlit své učení, často používal podobnosti, příklady, vybrané právě z těchto každodenních činností, protože

to bylo lidem blízké a lépe pak vše pochopili – například podobnosti o ztracené ovci, o rozsévači, o plevelu mezi pšenici...

A vidíte, sám Ježíš si své učedníky také povolal – a poměrně radikálním způsobem – jakmile je oslovil a řekl: „Pojďte za mnou!“, rybáři zanechali své sítě, celník přestal vybírat daně, prostě všichni všeho nechali a následovali jej. Změnili svou profesi – stali se z nich učedníci. Myslíte, že to není



Nakreslila: Lucie Kojčičková

žádná práce? Já bych řekla, že je – a poměrně náročná. Dokud chodili s Ježíšem, museli se hodně učit, když pak po svém vzkříšení odešel k Otci, pokračovali učedníci v jeho práci – stali se z nich „rybáři lidí“ a postupně vybudovali a řídili křesťanskou církev.

JK

Soutěž o tři knihy

Na začátku listopadu si připomínáme dva svátky – 1. 11. je den Mučedníků a svědků Páně, 2. 11. Památka zesnulých (lidově je tento den označován Dušičky). Připomínáme si tedy jednak naše příbuzné a přátele, kteří již zemřeli, ale také řadu významných osobností z dávné i nedávné historie, které jsou pro nás vzorem dodnes. Těmto „svědkům Páně“ je věnována i naše osmisměrka. Pošlete nám své řešení na adresu jana.krajčirkova@csh.cz nejpozději do poloviny prosince, v lednové Cestě se dozvíte, kdo vyhrál knihu. Nezapomeňte připsat i svou adresu, abychom měli případnou výhru kam poslat.

J	Ý	K	C	I	Č	L	E	C	S	K
O	J	F	U	P	M	C	R	O	N	E
M	Á	A	A	S	Y	A	Ý	D	Ž	B
Ý	O	D	N	R	R	K	R	I	N	U
N	P	A	I	H	S	T	Ž	I	E	O
O	R	L	K	N	U	K	E	S	E	K
R	O	I	E	Ž	A	S	Ý	P	P	A
E	K	M	Ř	M	E	T	O	D	Ě	J
J	O	D	Í	A	N	N	A	K	L	A
K	P	U	D	L	E	V	A	P	E	M
V	A	L	C	Á	V	E	Ž	I	N	K

Anna	Jan Hus	Metoděj
Anežka	Jeronym	Pavel
Cyril	kníže Václav	Petr
Farský	Komenský	Prokop
Chelčický	Ludmila	Žižka
Jakoubek	Marie	



Nakreslila: Lucie Kojčičková

Co můžu udělat já?

Rada první: Informujme se!

Už mnohokrát jsme mohli číst v Cestě - ale s podobnými výzvami se setkáváme i na mnoha jiných místech - že bychom měli chránit naši planetu, životní prostředí, snažit se být na Zemi dobřími hospodáři, protože zásoby zdrojů se tenčí, klimatická změna se zhoršuje, stoupá hladina moře, ubývá pralesů, stále je na světě mnoho lidí, kteří trpí hladem, ačkoliv jinde ve světě se nehorázně plýtvá, vymírají živočišné a rostlinné druhy...



V takovou chvíli si mnozí dospělí, a což teprve děti, řeknou: To jsou ale celosvětové problémy, co já, jednotlivec, proti tomu zmůžu? Copak já sám mohu něco ovlivnit? Na první pohled to může vypadat, že ne. Není to ale pravda - i když výsledek nemusí být třeba hned patrný, určitě záleží na každém z nás. Tento nový seriálek si klade za cíl ukázat několik příkladů, jak i jednotlivci, dokonce i malé děti, mohou přispět k ochraně naší planety a zlepšení života na ní. A což teprve, když se staneme příkladem dalším lidem, kteří se k nám přidají - pak se účinek naší

snahy bude násobit! Někdy to chvíliku potrvá, ale určitě se vyplatí vydržet. Stačí jen trochu chtít a naše návyky se mohou změnit k lepšímu. Vezměte si například třídění odpadu - ještě nedávno to většině lidí u nás připadalo divné a dnes je to přesně naopak - ti, co netřídí, jsou v menšině.

Jak tedy zní moje první rada?

Hledejme si aktivně informace - o skutečném stavu životního prostředí, o příčinách jeho poškození, o možnostech, jak tyto chyby napravit. Potřebných informací je skutečně dost - například na internetu. Existuje celá řada různých, většinou nevládních, organizací, které se těmto otázkám

věnují, vydávají informační materiály, pořádají akce a kampaně a poskytují nám, obyčejným lidem, návody k tomu, jak se odpovědně chovat.

Několik takových konkrétních návodů si prozradíme hned v příštím čísle.

JK

Čuňátko a Zlatíčko

Část 2: Vzorný Péta

Pěťovi už bylo deset let a sám sebe považoval za správného kluka. Aby taky ne, když ho v tom všichni kolem něj utvrzovali - ve škole se učil dobře, bavil ho sport, měl pár dobrých kamarádů a i u ostatních byl oblíbený...

Péta však měl jednu vlastnost, která se na první pohled neprojevila, nebyla však vůbec hezká. Petr byl totiž velice líný. Na jeho školním prospěchu se to zatím nijak neprojevovalo, protože učení mu šlo samo. A co se týče ostatních věcí, tam neustále zaskakovala jeho maminka. Děla za něj úplně všechno, div, že mu i zuby po jídle nevyčistila. Když se to doneslo Čuňátkovi a Zlatíčkovi, rozhodli se, že to tak nemohou nechat. „Je to v Pětově zájmu, samozřejmě,“ pravil rozvázně Zlatíčko. „Vždyť kdybychom nezasáhli, vyrostl by z něj hrozný lenoch! Takže, Čuňátko, dej se do práce - tohle je tvoje parketa!“ Čuňátko nebylo nutně pobízet dvakrát.

Nakreslila: Lucie Krajčřířková



lhned se pustil s nadšením do díla. Dopoledne, když byl Péta ve škole a maminka v práci, vtrhnul do jeho pokojíčku a během několika minut u vytvořil pěkný nepořádek. „Nepřeháněj to zase moc,“ krotil jej Zlatíčko. „To už by pak vypadalo podezřele.“

„Máš pravdu,“ zastavil se Čuňátko a se zalíbením si prohlížel své dílo. Péta si po návratu ze školy ničeho nevíšil - zato maminka na jeho pokojíček rozhodně se zalíbením nehleděla. „Pěťo, cos tu vyváděl?“ ptala se. „Vůbec nic, mamí,“ odvětil Petr, roztržitě se rozhlídl po pokoji a pokračoval ve čtení napínavého komiksu. Maminka si jen vzdychla a dala se do uklízení.

Když to viděli skřítkové, poznali, že musí přitvrdit. Čuňátko dělal Petrovi nepořádek ještě celý týden, než to konečně maminku přestalo bavit a řekla: „Tak dost! Když si tu neumiš udržet pořádek, ode dneška si budeš pokoj uklízet sám. A vůbec všechno si budeš dělat sám - nejsem tvoje služka!“

„No konečně jí to došlo,“ oddychl si Zlatíčko. A jak to s Pétou dopadlo? Chvilku mu to sice trvalo, než si zvykl na nový režim, ale byl to v podstatě hodný kluk, takže se nakonec naučil starat se o sebe sám. Koneckonců byl to docela dobrý pocit, nemít maminku pořádk za zády.

Jana Krajčřířková

Zimní vyučování v Dlouhém

Jak dřív děti chodily a nechodily do školy

Z starších dob chodily děti do školy velice málo, zvláště v našich obcích. V létě měly děti doma práci, psaly dobytek a pomáhaly při hospodářství. V zimě do školy nemohly pro nepohodu (špatné počasí). Proto málo dětí umělo číst a psát, některé dítě vyšlo ze školy a ani skoro nevědělo, kde škola je. Roku 1870 vyšel zákon, jímž se ustanovuje trest za nebalou školní návštěvu. Tím se docházka do školy trochu zlepšila, ale do let 90. to za mnoho nestálo.

Po r. 1890 byl zákon o školní docházce ztížen a prováděn do krajnosti a po r. 1895 někdy až brutálně. Jak dítě vynechalo ½ dne vyučování, poslal řídící učitel z Nového Hrádku upomínku na obecní úřad, který ji dodal rodičům, a ti se museli omluvit, proč dítě do školy neposlali. Za omluvu se uznávala jen nemoc a na tu muselo být lékařské vysvědčení. Byli-li rodiče již třikrát upomínáni a omluva jejich nebyla přijata, udal je řídící učitel do Nového Města nad Metují inspektorovi a byl jim vyměřen trest od 1 do 5 zlatých pokuty nebo od 6 do 48 hodin vězení, dle toho, kolikrát se případ opakoval. Toho času bylo v naší obci dosti rodin s větším počtem dětí ke škole povinných, a proto někteří otcové často putovali do Nového Města k „devíti komínům“ do věznice na 6, 12, 18 až 48 hodin trestu. Někteří rodiče si to „zasloužili“, neboť děti neposlali do školy, že musejí doma soukat (zakrucovat vláknna ze lnu na nit a navíjet je na

cívku) nebo jinou práci dělat, ale staly se také případy, že rodiče byli trestáni za to, že dítě v zimě do školy nemohlo, nemělo-li někde cestou zahynout.

Z Dlouhého a ze Ržů je na Hrádek 2 - 4 km přes kopeček šibeník 672 m n. m. vysoký v stále otevřeném terénu a nepadne-li mnoho sněhu a přijde-li prudký vítr od hor, nemůže někdy ani dospělý člověk jít z Dlouhého na Hrádek, natož takové šestileté dítě. Ten čas byla také bída o peníze, takže děti byly jen nutně ošacené, neměly tak jako dnes teplé kabáty, trika, punčochy a kolik párů bot. Tenkrát když kluk roztrhal boty a táta je donesl ševci na správu, byl kluk zatím bos.

Rodiče na pokutu neměli peněz, a tak trest otec musel jít odsedět. Staly se případy, že otec 4 - 5 dětí po celotydení úmorné práci za tkalcovským stavem v sobotu večer vylezl od stavu, snědli trochu ohřáté polévky neb úkropu (polévka z odvaru brambor s česnekm a chlebem), který mu žena odběhnuvší od soukání narychlo připravila, ustrojili se do nuzného obleku, rozloučili se s rodinou a šel přes neděli nebo přes svátky sedět do Nového Města nad Metují dvě a půl hodiny cesty pěšky, aby nic neproměškal.

Velmi často vyprávěl Příbyl „Pliskej“, otec šesti dětí, jak šel do Nového Města sedět a nesl si na klopě svého šosáku válečný metál z války v roce 1866 s vyobrazením císaře. Toho však si povšíml klíčnick, že si nese do arestu císaře Františka Josefa, a tak musel „Pliskej“ metál

ze svého šosáku sundat a dát v úschovu Klíčnickovi, aby také nebyl zavřen Franz Josef, císař pán.

Vdova Františka Smolová bydlící v čís. 5 na „cizej lajci“ (v podnájmu), matka tří dětí, úplně chudá, živící se soukáním a nepatrnou podporou od obce, dostala 18 hodin trestu za to, že neposlala děti do školy. Děti měly chatrný oblek a byly skoro bosé. Poněvadž

četníkoví, že do Nového Města nedojde, Cetník měl však rozkaz ji tam přivést, a tak se vydali na cestu. Smolová vždy kousek cesty šla a zase si musela odpočinout, a tak jim cesta do N. Města trvala od rána do večera. Cetník více nechtěl na Dlouhé pro něko ho jít.

Podobné tresty zdejší lid pobuřovaly a učitelé z Nového Hrádku byli přímo nenáviděni.

Roku 1900 začali mnozí rodiče posílat děti do Olešnice do německé školy. Do Olešnice měly děti tak daleko jako na Hrádek, lepší cestu po rovině

a němečtí učitelové nebyli tak přísní na školní docházku. Ano, došlo to tak daleko, že se mezi lidmi ozývaly hlasy: „Dejme se k Němcům. Schulverein (německý školský spolek) nám školu postaví zdarma a hned.“

To zapůsobilo na učitele v Hrádku, kteří upozornili Národní jednotu severočeskou, že se Dlouhé poněmčuje. Severočeská jednota se uvolila hradit výlohy, vzniklé se zimním vyučováním v Dlouhém,

a tak konečně po mnohých žádostech a urgencích byla zimní expozitura (pobočka školy na zimu) dne 21. ledna 1902 povolena. Začalo se vyučovat se 30 žáky v najaté světnici od Antonína Umlaufa v čís. 13.

Od té doby nikdo z Dlouhého nebyl zavřen proto, že neposlal děti do školy.

Antonín Boš:
Kronika obce Dlouhé-Rzy v Otlických horách, 1940



Nakreslila: Lucie Krátkáková

ale Smolová do ustanovené lhůty trest nenastoupila, přišel pro ni četník. Smolová měla bolavou nohu a řekla

MŮŽETE SI PŘEČÍST

Paul Keenan: Na cestách duše

Paul Keenan, autor knihy *Na cestách duše*, která nedávno vyšla v nakladatelství Portál, rozvádí své úvahy o produchovním životě a o tom, že objev vlastní duše znamená pro život člověka zásadní obrat. Autor vedl deset let pořad „As You Think“ pro newyorskou arcidiecézi s neformálními rozhovory o spiritualitě a inspiraci s řadou osobností. Na základě svých bohatých zkušeností ze života a kněžského působení ukázal, že život nikdy neztrácí svůj smysl a vždy nabízí víc, než by člověk čekal. Uvádíme ukázkou ze čtvrté kapitoly „Tapiserie - když v útržcích života rozpoznáme vzor.“

Události našeho života nejsou pouhé náhody

Buddhisté říkají: „Když je žák připravený, učitel se objeví.“ Vhled, že jednotlivé životní události nejsou pouhé náhody, se vynoří, když jsme připraveni svým vnímáním rozpoznat tapiserii svého života. Do té doby možná říkáme, že máme štěstí nebo smůlu, a na ty, kdo říkají, že se věci v životě nedějí pouhou náhodou, se nejspíš blahosklonně usmíváme. Obecně trvá nějaký čas, než člověk dokáže nahlédnout, že se události dějí podle určitých vzorců, které můžeme změnit, budeme-li si to přát.

Všemi těmito otázkami jsem se začal vážně zabírat, až když jsem byl dávno dospělý. Poté, co jsem mnoho času věnoval studiu náboženství a prošel psychoterapií. Rozhodně jsem byl důkladně obeznámený s událostmi ze své minulosti. Jedna z nejzvláštnějších věcí, ke které jsem dospěl, je, že studium náboženství ani jeho praktikování nevylučují, aby měl člověk nezralé postoje a žalostně nepřiměřené představy o životě. Náboženství může člověku pomoci dospět k poznání, avšak zbožnost není zárukou toho, že se to skutečně stane. S terapií je to zrovna tak. Člověk díky ní může poznat hluboko uložené zážitky ze své minulosti, ale terapie jej může zanechat ve stavu, kdy se cítí jako jejich oběť.

Myšlenkou, že život není čistě náhodný, jsem se poprvé začal vážně zabírat, když jsem asi třetím rokem moderoval pořad „*Jak myslíte*“. Měl jsem tenkrát za sebou rozhovory s Wayneem Dyerem, Marianne Williamsonovou a Thomasem Moorem a přečetl spoustu duchovní literatury té doby. Jednou odpoledne jsem takhle vyrazil z fary do rozhlasu a cestou potkal farníka, o němž jsem věděl, že má vážné osobní problémy, a kterého jsem už delší dobu neviděl. Nesmírně mě tenkrát zarazilo, že jsem potkal někoho, o kom jsem právě přemýšlel. Popovídali jsme si a já pokračoval do rádia, abych tam natočil rozhovor s jedním spisovatelem. Během tohoto interview jsem si s úžasem uvědomil, že sotva jsem prožil toto „náhodné setkání“, mluvím s Jamesem a Salle Redfieldovými o knize Celestinské prorocství, jejíž ústřední myšlenkou je, že žádné náhody neexistují!

Tento prožitek mě dovedl k objevu, že můj život je tapiserie, nikoli hromada nesešitých nití naházených do košíku. Nyní vidím, že všechno – má láska k rozhlasu a touha stát se knězem, léta depresí a zábran, má nemoc a nečekané uzdravení, cesta směřující k rozhlasu a ke kněžství – vytváří vzor. To všechno bylo součástí celkového záměru. To je to, na co Terry přišla ve svém životě; a tento objev – stejně jako tomu bylo u mě – jí dal svobodu vytvořit a přijmout zcela novou identitu a vidět svět v jiné dimenzi.

Chvilky vytvářející v souhrnu váš život, dokonce i ty bolestné, jsou vašimi učiteli a průvodci

Ronovi bylo něco málo přes padesát, když za mnou přišel. Potýkal se s problémem sebeúcty a dospěl k pochybnostem, jestli je ve světě vůbec nějak užitečný. „Nikdy nezapomenu na to, jak mi táta řekl, že jsem k ničemu,“ vzpomínal. „Bylo mi osm nebo devět. Už si přesně nepamatuji, co ten incident tenkrát vyvolalo, ale vidím, jak nade mnou táta stojí a zlostně říká: „Mladý muži, už je na čase, abys začal do rodiny něčím přispívat. Pořád chceš jenom brát, brát, brát. Nikdy nemyslíš na nikoho jiného než na sebe.“ Když o tom teď přemýšlím, připadá mi dost divné, říct něco takového osmiletému klukovi, ale tenkrát jsem to samozřejmě vnímal jinak. Věřil jsem mu. Uvěřil jsem, že své rodině vůbec nijak neprospějím.“

Už to bylo špatné. Jenže celé se to zhoršilo další událostí, která se stala nedávno a paradoxně se podobala tomu, co se Ronovi přihodilo v dětství.

„Měl jsem pocit, že se stal zázrak, když jsem dostal tuhle práci,“ vykládal Ron. „Před tím jsem byl asi rok nemocný a nemohl jsem pracovat. Ta práce pro mě znamenala všechno, měl jsem konečně pocit, že dělám něco důležitého.“

Asi před třemi týdny přišel z ústředí na návštěvu jeden z viceprezidentů. Příjemně jsme si spolu popovídali, vypadalo to, že je s mou prací spokojený. Dovedete si představit, jaký to byl pro mě šok, když mi od něj dneska přišel dopis, ve kterém stojí, že společnosti беру víc, než kolik jí dávám, a to prý nemohou tolerovat. Jsem z toho úplně zdrcený. Strašně se zlobím. Nejradši bych jim od

plic řekl, co si s tím místem můžou udělat.“ Pod bolestí a zklamáním leží to, po čem Ron skutečně touží – není to jiná práce, ale pocit pokoje, v tomto případě pocit, že skutečně něčím přispívá. Vše usnadnilo, že sám dokázal nahlédnout podobnost mezi touto událostí a svým zážitkem z dětství. Proto pro něj bylo jednodušší postavit se k té skutečně podstatné otázce čelem: jaký vzor hodlám utkat z těchto vláken? Chci vytvořit tapiserii, v níž se stanu poraženou obětí těch, kteří jsou mocnější než já a kteří mě nedoceňují? Nebo raději utkám vzor, který mi přinese pokoj a uspokojení, po nichž skutečně toužím? Kdyby se rozhodl pro to první, nejspíš by dal rozžlobeně výpověď nebo by tiše trucoval. Pokud by udělal to druhé, možná by získal ředitele na svou stranu nebo by si mohl tvrdě stát za svým a učinit taková opatření, která by jeho přínos pro firmu zviditelnila. Nebo by mohl udělat obojí a zároveň si hledat novou práci.

Jeho rozhodnutí bude každopádně záležet na tom, zda si uvědomí, že události jeho života v sobě nesou smysl, a nakolik tento smysl zhodnotí pozitivně či negativně. Ron poznal, jak je důležité, aby se událostmi svého života nechal poučovat a věst, nikoli aby na ně jen reagoval. (s. 81 - 83)

Vyšlo v nakladatelství Portál, 2016, www.portal.cz

Odbojář v taláru Josef Mojžíš

V dubnu letošního roku uplynulo 20 let od okamžiku, kdy byl bratr farář Josef Mojžíš povolán z časnosti na věčnost. Z nedožitého 88 let věnoval celých 57 let službě v ČČS(H). Následující řádky necht' jsou poděkováním a alespoň kouskem splaceného dluhu, který vůči jeho generaci, jež přenesla církev obdobím dvou totalit, máme a cítíme.

Bratr Mojžíš se narodil v roce 1908 v Náchodě. Po absolvování gymnázia v rodném městě, kde mezi jeho spolužáky patřil i pozdější přední představitel české psychologické prózy Egon Hostovský, se stal posluchačem Husovy čs. evangelické bohoslovecké fakulty v Praze. Na kněze byl vysvěcen v roce 1929 a brzy poté ustanoven v Žamberku. V bráně Orlických hor rozprostírající se v údolí řeky Divoké Orlice se vedle duchovenské služby věnoval i mimocírkevním aktivitám. Patřil kupříkladu k iniciátorům a organizátorům výstavy bratrských památek v Žamberku, na níž bylo v první polovině 30. let vystaveno na stovky historicky vzácných písemností a exponátů.

Od roku 1933 sloužil ve Vamberku, rozsáhlé náboženské obci, kde působil až do svého zatčení v roce 1942.

Podepsáním Mnichovské dohody přišla náboženská obec ve Vamberku o několik středisek. Po krátké odmlce mohl sice br. Mojžíš opět docházet k vyučování do německé školy, ale cestu od delimitační čáry musel absolvovat pod dozorem. Takto situace přetrvávala až do roku 1940, kdy byly výuka československého náboženství zcela zakázána. V samotném Vamberku musela ČČS(H) opustit prostory školní tělocvičny, ve které při absenci vlastního sboru sloužila bohoslužby.

V čele sociálního odboru bratr Mojžíš organizoval pomoc rodinám zatčených. Hned po zřízení protektorátu bylo z darů věřících podporováno přes 10 rodin politických vězňů. Když se na Rychnovsku začala tvořit vojenská odbojová organizace Obrana národa, její regionální velitel vyzval br. Mojžíše k zapojení do domácího odboje. Ten nezaváhal a začal se podílet na organizaci vojenských skupin. Po dokončení sítě místních buněk přímo ve Vamberku opatřoval úkryty, osobní doklady a pracovní místa osobám stíhaným gestapem.

K zatčení Josefa Mojžíše došlo v souvislosti s vyšetřováním mjr. Josefa Matohlíny, důstojníka, který zajišťoval materiální vybavení pro Obranu národa v oblasti severovýchodních Čech a organizoval její operační akce. Major Matohlína byl

na gestapu vystaven krutým výsledkům a vypověděl jména některých odbojových pracovníků včetně Josefa Mojžíše, se kterým se předtím dvakrát osobně sešel. Farář Mojžíš byl v únoru 1942 zatčen, odvezen do Hradce Králové a po čtyřměsíčním vyšetřování transportován do Malé pevnosti v Terezíně. V policejní věznici gestapa sdílel společnou celu i s Antonínem Valčíkem, bratrem parašutisty z operační skupiny Silver A rtm. Josefa Valčíka. Na jeho poslední hodiny v Malé pevnosti, ze které byl spolu s dalšími příbuznými a podporovateli československých parašutistů, kteří realizovali operaci Anthropoid, transportován do koncentračního tábora Mauthausen,



Bratr Josef Mojžíš ve své roli dědečka

vzpomněl v roce 1962: *Tonik se zachvěl, když zaslechl poprvé jméno Valčík. ... „Bože, co s náma bude, matka, otec, chlupci?“ a přitom sevřel ruku staršího vězně, u něhož nyní stál, s nímž pracoval, ležel, hovořil a jemuž svěřoval jako knězi všechny své bolesti, touhy, lásky a naděje. V tom uniforma ode dveří zařvala: „Anton Falcyk...“. Rychle stiskl ruku a aniž co říkal, vyšel ze řady. Jeho zrak utkvěl ve velkém světle, které proti němu planulo a jemuž šel vstříc. Ano, šel velkému Světlu vstříc.*

Ač vězeň, nezapomínal bratr farář ani v Terezíně na pastorační rozměr své kněžské služby. Uvědomoval si, že věznění není nejtemnější částí jeho života. *Pokračovat v pastoraci – byl příkaz světlosti. Konečně: jiné sílíc, sám sebe sílil. Pastorce začala seznámením se s generáliemi jednoho každého. Pak začala de-*

bata o věcech církve. To obyčejně lidé vyhrabávali ty své většinou skromné náboženské vědomosti a byli neobyčejně přístupni získání nových poznatků. Závěr všeho byla společná modlitba, nebo dokonce i bohoslužba.

Na soudní přelíčení bratr farář čekal v Drážďanech. Z věznice tajně poslal domů moták s žádostí o Bibli. Balíček s Novým zákonem a žaltářem, obohacený o Hesla Jednoty bratrské, k adresátovi nakonec doputoval. I díky vstřícnosti německého dozorce, kterému vězni říkali „otecko Benke“, si mohl Bibli uschovat a drobná knížka jej doprovázela i dále. Na konci dubna 1943 byl Josef Mojžíš odsouzen k 7 letům káznice a k odpykání trestu převezzen do káznice Griebo nedaleko Wittenberku, města Lutherova. Jak po válce vzpomínal, začal zde pracovat s lopatou a u lopaty skončil. Pomalu se blížil 24. duben 1945, kdy byla káznice otevřena a ponechána osudu. Vzápětí dorazili vojáci Rudé armády, která ovšem neměla organizovanou repatriační službu, takže se br. Mojžíš vydal na 400 kilometrů dlouhou cestu pěšky domů. Při přechodu Krkonoš pronesl s dalšími spoluvězni společnou modlitbu díky. *Ta zazněla ještě jednou, doma, kam nás už dovezla auta, při bohoslužbách následující neděli, spojených s uvítáním. Tehdy se jedna sestra neudržela a do kázání bratra faráře J. Hlaváčka zvolala: „My jsme si ho vymodlili!“*

Po rekonvalescenci se znovu ujal duchovní správy ve Vamberku. Jako vzdělavatel Sokola navázal na prvorepublikové působení v této tělovýchovné organizaci a byl významným exponentem Československé strany národně socialistické. Z pozice odbojového pracovníka a bývalého politického vězně byl v lednu 1946 jmenován předsedou trestní nalézací komise při ONV v Rychnově n. Kněžnově.

V roce 1950 byl Josef Mojžíš jmenován předsedou královéhradeckého okrsku ČČS(H). Zároveň ale byl ve Vamberku představiteli komunistického režimu považován za personu *non grata*; jeho postoje a kritické názory směřující k vedení církve byly monitorovány StB, farářova činnost byla usměrňována prostřednictvím agenturní sítě. Po vůli státních orgánů byl přeložen do Studnice a poté do Rtyně v Podkrkonoší.

V srpnu 1986 odešel bratr farář do trvalého důchodu a poslední etapu života prožil v domově důchodců ve Stárkově.

Do Světla byl svým Pánem povolán 19. dubna 1996. **Martin Jindra**



Můj život se smrtí

Slycháváme, že smrt patří k životu. Otázkou je, jakým způsobem my lidé toto neoddělitelné propojení vnímáme. Mám za to, že většina vnímá smrt sice jako neoddělitelnou součást svého života, ovšem ve smyslu jeho protikladu. Jako definitivní konec, prázdno, velké nic vedle všeho toho bohatství a hojnosti, kterou nám nabízí život. Pokud však význam smrti zúžíme na pouhý akt konce života se všemi hodnotami, které s sebou nese, kde je pak místo pro hodnotu a smysl samotné smrti?

V tomto pojetí se smrt stává něčím neradostným, přinášejícím ztrátu, bolest, smutek a prázdnotu. Není pak divu, že pomyslení na ni v nás vzbuzuje negativní emoce. Strach ze smrti se může stát zátěží, která nám ubírá schopnosti radostného žití. K vyrovnání se se smrtelností všeho živého vede cesta přiblížení se ke smrti, objevení jejího smyslu, a tím i hodnoty. Otevření se smrti znamená otevření se životu.

Brána do jiného světa

Můj vztah ke smrti se vyvíjel v průběhu let jednak v návaznosti na můj osobní vývoj, doprovázený zvětšující se stabilitou, a také na zážitky spojené se světem za hranicemi toho běžně vnímaného. Dnes vnímám svět za branou smrti jako nekonečný prostor, jehož podstatou je hluboký klid a mír, láskyplná Boží náruč – oáza bezpečí a harmonie. Útočiště, z něhož můžeme čerpat Boží lásku, podporu a inspiraci...

Poprvé jsem se setkala se smrtí v šesti letech, kdy zemřel můj dědeček, a jediná vzpomínka, která se s touto událostí pojí a která mi utkvěla v paměti, je silně negativní emoce ze strany babičky. V dalších letech se u ní projevila zahořkllost. Ani jako dítě, které svoji babičku milovalo, jsem nebyla schopna přijmout a pochopit, když říkala, že proklela Boha. Samotná dědečkova smrt mě nijak zvlášť nezasáhla, daleko nepříjemnější byly babiččiny reakce. I tak mohu říci, že na mě tato událost neměla nijak zásadní vliv. Jako dítě jsem vnímala smrt tak, jak je běžně vnímána, a nijak jsem se jí nezabývala.

Hledání identity

V době dospívání u mě nastal zlom, a to doslova ve všech ohledech. Po dětství, kdy jsem se necítila dostatečně vyživena láskou a přijetím rodičů, jsem v období puberty často pociťovala tíhu života jako

nepříjemnou a jen těžko jsem pro sebe hledala místo. Tehdy jsem začala poprvé upírat pozornost ke smrti. Vnímala jsem ji jako opozici života – mnohdy nesnesitelně bolestivého. Následovaly roky rané dospělosti, kdy se problém s hledáním identity a vztahu k sobě i okolí prohluboval. Opakovaly se situace a období provázené vnitřní bolestí a pocitem bezvýchodnosti. Tehdy jsem vnímala smrt jako akt ukončení života, vysvobození z utrpení, které je ovšem provázeno bolestí, z níž jsem měla strach. Zpětně si uvědomuji, že to, co jsem bytostně potřebovala a přála si, nebyl únik, nýbrž pochopení, přijetí a láska, které by mě podpořily a dodaly sílu. S příchodem partnerství a dětí se můj život změnil, usadila jsem se v roli matky a otázky po vlastní identitě a mém místě ve světě přestaly být tak palčivé.

Cesta k otci

S dalším člověkem, se kterým jsem se loučila, mě pojilo velmi silné pouto; silné a křehké zároveň. Víím, že jsme se měli nesmírně rádi, byli jsme si blízcí a jeden druhého měli v úctě a vážnosti. Vedle velké vnitřní blízkosti však stála i nedostatečná možnost sdílet životy v době mého dětství a neschopnost skutečně se k sobě přiblížit v dobách mé dospělosti. Tím člověkem je můj otec. Mluvím-li o jeho smrti, stále neřeknu

„zemřel můj otec“, ale „zemřel mi otec.“ Můj vztah k němu stále není dořešený, ale s postupujícím časem jsem ho schopna vidět nejen jako svého otce, ale i jako člověka, a to mi bezesporu v urovnání vztahu s ním pomáhá. Jeho smrt byla následkem stavu, do kterého se dostal po pobytu v nemocnici, po kterém následoval pobyt v léčebně dlouhodobě nemocných. Už první návštěva pro mě byla nelehká, tehdy jsem měla pocit, že „už to není on“. V dalších dnech a týdnech se jeho dezorientace prohlubovala, trpěl zkreseným vnímáním



prostoru, času a nakonec i lidí a událostí. Komunikace s ním byla jeho stavem velmi ztížena. Opět jsme byli fyzicky blízko a přitom trpěli tím, že se nedokážeme vzájemně přiblížit. Pociťovala jsem vlastní nedostatečnost a návštěvy, které byly zpočátku velmi časté, pro mě začaly být po čtyřech měsících frustrující. Nepocházelo mně, že tam, kde není možno slov, má své místo srdce, že stačí jen být skutečně přítomen.

Být nablízku

V té době byl již plně upoután na lůžko. Myslím, že i jeho přestávalo toto přežívání bavit, to nebyl život, který by chtěl žít a který by byl schopen žít v radosti. A pak se to stalo. Zpráva o jeho úmrtí byla nečekaná a zdrcující. Zněla mi v uších doslova jako rozsudek smrti. Současně jsem cítila zvláštní sílu, se kterou jsem zajišťovala vše potřebné související s pohřbem. Možná mě to rozptýlilo a odvedlo pozornost, možná jsem to cítila jako privilegium být mu z pozůstalých nejbliž. Ostatní pozůstalí si nepřáli pohřeb s obřadem, ale já jsem ho nemohla nechat jen tak jít. Ucítila jsem potřebu pobýt s ním ještě alespoň malou chvíli. Na cestě z pohřebního ústavu jsem se otočila, vydala se zpět a svěřila se se



*Můj přítel, tělo mé, je též mým nepřítelem, a chrání, svazuje mne v tomto žití celém.
Je v zášti, v lásce mám; až přestanem být spolu, tu rozloučím se s ním pln radosti i bolu.*

Cherubský pouťník. Angelus Silesius, přebásnil Miroslav Matouš

svojí prosbou. Netušila jsem, že je to běžné a dodnes jsem za tuto příležitost rozloučit se s ním neskonale vděčná. Byla jsem šťastná, že ho ještě vidím, do ruky jsem mu vložila jeho oblíbený dřevěný oblázek, pohladila jsem ho a zazpívala modlitbu Páně. I tak pro mě bylo těžké odejít a nechat ho jít svou cestou. Dlouho dobu trvalo, než se mi při bohoslužbách přestávaly hrnout při modlitbě slzy do očí. Natolik pro mě bylo setkání s mým zemřelým otcem silným zážitkem. S jeho smrtí

jsem se vyrovnávala léta a bez onoho rozloučení nad jeho ostatky by to bylo mnohem náročnější. Myslím, že způsob, jakým sdílíme čas a prostor s člověkem v době blízké jeho smrti, může být pro naši schopnost vyrovnat se s jeho smrtí určující.

Pro mě je toho důkazem i setkání s babičkou, otcovou maminkou, v době těsně předcházející její smrti. Tento hluboký, intenzivní a až mystický zážitek ovlivnil mé vnímání světa i sebe samé zcela zásadním způsobem. Babička přežila svého syna skoro o deset let. Byla člověkem intelektuálně a morálně velmi na výši, patřila ke generaci, která byla vychovávána za první republiky, jejíž odkaz si nesla v sobě. Život jí přichystal mnohé těžkosti, ale ona v sobě měla sílu, která jí pomáhala přežít a nezlomená vytrvat. Myslím, že zdrojem této síly pro ni byla původní rodina. K rodičům měla vřelý vztah a díky těmto kořenům stála v životě velmi pevně. Měla jsem k ní blízko nejen díky své úctě, ale i proto, že jsem cítila rezonanci mezi našimi osudy. Čím byla starší, tím jsme si to více uvědomovaly, stejně tak jako u mého otce jsme se však k sobě neuměly přiblížit. Součástí



jejího životního příběhu bylo i nepochopení a nepřijetí její osoby, což bylo velkým břemenem, které s sebou nesla. Jak ubíhaly roky, vnímala jsem u ní zvláštní smutek a rozporuplnost. Tvrdivala, že by již mohla odejít z tohoto světa a že nerozumí tomu, proč si ji k sobě Bůh nevezme. Myslím, že na nějaké úrovni si ale život dokázala užívat i v posledních letech a hlavně, že sama věděla, že to, že ještě žije, má svůj důvod.

Stávalo se, že doma upadla a pak strávila nějaký čas v nemocnici; naposledy v 92 letech. Lékaři měli podezření na mozkovou mrtvici, těžko hýbala jednou polovinou těla, byla velmi zesláblá a její stav byl komplikovaný zápallem plic. Již si nepamatuji přesně okolnosti, jen vím, že jsem za ní do nemocnice nemohla

přijít hned, nějaký den to trvalo. A pak jsem přišla, uviděla ji v tom zuboženém stavu, který mě zaplavil láskyplným soucitem, a zůstala s ní. Pouhou hodinu, která vydala za víc, než byl celý náš dosavadní společný život. Stav, v kterém byla, jí již nedovoloval komunikovat verbálně a ani já se neutila do konverzace, jelikož jsem nechtěla vyplňovat náš společný čas prázdnými slovy. Párkrát jsem jí pomohla při odkašlávání či změně polohy a pak jsem se již poddala pocitům, které mě zaplavovaly...

Přijetí, klid, smíření

Toto odevzdání dovolilo našim duším důvěrně se setkat a prožít konečně vzájemnou blízkost a propojení. Současně se v mé mysli vynořovala slova, kterými jsem k ní v tichu promlouvala prostřednictvím mentálního rozhovoru. To, co měla prožít, bylo moje vnímání její osoby, to, že je silná a přesto vnímavá a přívětivá, hodna obdivu a lásky... V určitý okamžik

jsem velmi výrazně pocítila sílu našeho rodu a sounáležitost s ním. Že tu nestojíme sami, že máme kořeny, ze kterých můžeme čerpat sílu. Před odchodem jsem jí udělala křížek a políbila ji na čelo...

Druhý den dopoledne zazvonil telefon, volal mi bratr, aby mi oznámil, že zemřela. Vydala jsem se do nemocnice, abych zařídila vše potřebné, a na cestě jsem potkala paní, která ležela na nemocničním lůžku vedle babičky. Když jsme se míjely, otočila se a zprvu s jistým ostychem se mě zeptala, zda jdu za babičkou. Ulevilo se jí, když zjistila, že vím, a ještě více, že situaci vnímáme stejně. Mluvila o tom, jak babička ležela klidná, oddechovala a v jeden okamžik se její dech jednoduše zastavil. Odešla v klidu, smířená.

S bratrem jsme se rázem stali nejstaršími. Přeji si, abych v sobě dokázala nést kvality předků a abych i já byla pro své potomky někým, koho si budou moci vážít. Většina lidí prožívá v souvislosti s úmrtím blízkých smutek. Nad čím a pro koho člověk v takové situaci vlastně truchlí?

Netruchlíme nad sebou?

Myslím, že mnohdy ve skutečnosti neupíráme svou mysl k zemřelému, nýbrž k sobě, k tomu, o co smrtí blízkého přicházíme. Obracíme pozornost k pocitu opuštěnosti a hrozí, že se zablokujeme v ukřivdnosti a roli oběti. Kde je náš vztah se zemřelým, který by v ten okamžik uvítal podporu, ticho a klid? Obrácením pozornosti k sobě pak nejsme schopni vnímat nic jiného než sebe...

Setkání

Popsané setkání je darem, kterým se můžeme vzájemně obohatit. Umírající odchází smířen a schopen odevzdání a my pozbýváme důvodu truchlit. Netřeba smutku nad nevyčteným a neprožitým. Zůstává jen láska a hluboké pouto, které však nepůsobí bolest, nýbrž plodí sílu.

Judita Havránková

V židovském prostředí se traduje historka, že rabin Sonnenfeld, osobní přítel T. G. Masaryka, při jedné příležitosti veřejně prohlásil, že si je naprosto jist, že po své smrti půjde do nebe. Přestože měl tento rabin pověst ctnostného, téměř dokonalého muže, jeho slova o jistotě posmrtného údělu posluchače přece jen překvapila. Na jejich dotazy pak rabin Sonnenfeld s úsměvem odpověděl: Říká se o mně, že jsem zbožný muž, ale já o sobě samozřejmě vím své. Víte, celý vtip je v tom, že moje milovaná žena, která už je na onom světě, celý život pevně věřila, že opravdu svatý jsem a vím, že je neochvějně přesvědčena, že za ní do nebe přijdu. Vážně netuším, jak by to se mnou jinak dopadlo, ale jednu věc vím naprosto jistě: nebesa by rozhodně nedokázala té dobré ženě odeprít její toužebné přání. Milí přátelé, není tento příběh nádherným symbolickým vyjádřením toho, jak pevná, neotřesitelná může být víra v Boží milost a lásku? Rabin si je vědom své lidské malosti, svých chyb, a přesto si je jist. Ne kvůli sobě, to ani náhodou. On ví, jak na tom je. Podobně my křesťané, v pevné důvěře v Boží milost sklánějící se k nám v Ježíši Kristu, chováme obrovskou naději. Naději věčného života, která provázela celé naše listopadové číslo, a s ní i očekávání opětovného shledání s našimi drahými a milovanými. Za to vše ti, Bože, děkujeme.

KB



Nabídka z Husova domu

Náboženská obec CČSH České Budějovice - Čtyři Dvory vydává nákladem 100 ks nástěnný kalendář na rok 2017 s básněmi Jiřího Wolkra a ilustracemi Ivetty Novákové. Cena 90,-Kč za jeden exemplář (bez poštovného). V případě odběru tří a více kalendářů je poštovné zdarma. Nabízíme také některé keramické výrobky z odkazu mistra Františka Bílka. Především tzv. Český krucifix, dále reliéfy Jan Hus nebo Karel Farský a dílko Ruce. Nabízíme rovněž další keramické zboží s křesťanskou tematikou: křížky, hrnky, svícínky, kalichy apod. Dále je možno objednat dodání drobných upomínkových předmětů dle vlastních návrhů. Kontakt: tel. 773175347 nebo pruhovanetrisko@centrum.cz (kaf)

Fair&Bio

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu o pražirně kávy Fair&Bio s jejím vedoucím Martinem Třešňákem. Beseda se bude konat v úterý 8. listopadu od 17.30 h v přízemí kláštera Emauzy v Praze 2, Vyšehradská 49. Fair&Bio je iniciativa spojující ekologické hospodaření, spravedlivý obchod a sociální podnikání. JNe

Recitál v Karlíně

Společnost Františka Bílka ve spolupráci s NO v Praze 8 - Karlíně zve na recitál Amairgila Vrchotického OZVĚNY STRUN KRÁLE DAVIDA. Literárně-hudební pořad se starozákonní a raně středověkou křesťanskou tematikou. 8. listopadu od 18 h v karlínském sboru, Vítkova 243/13. Modlitebna je vyzdobena 13 rozměrnými reliéfy Meditace ke Křížové cestě od Františka Bílka. JV

Koncerty v Michli

Srdečně zveme na další koncerty do sboru Alberta Schweitzera v Praze 4 - Michli. Vždy v sobotu od 17 hodin.

- 26. listopadu - děti a mládež z michelské náboženské obce JK

Teologická konference

Pozvání v poslední chvíli! Ještě jsou volná místa! Husitská teologie v kontextech. Teologická konference pro duchovní, studenty i laiky ve dnech 10.-11. listopadu v budově Husitské teologické fakulty UK v Praze 6, Pacovská 350/4. Cíle konference, program, přednášející i přihláškový formulář jsou na www stránkách fakulty. Přihlásit se můžete také písemně na adresu HT F, na obálku uveďte heslo KONFERENCE HTF nebo také na elektronickou adresu >konferencehtf@hf.cuni.cz<. Těšíme se s Vámi na shledanou! Organizační tým

Koncerty u sv. Mikuláše

- 7. 11. - 20 hodin
BACH, DVOŘÁK, MOZART, GERSHWIN
From Baroque to Jazz
Prague Brass Ensemble
J. Kalfus - varhany
- 8. 11. - 17 hodin
BACH, HÄNDEL, VIVALDI, SAINT-SAËNS
Saint Nicholas Chamber Soloists
M. Hanzal - varhany
M. Bauerová - soprán, F. Bílek - trubka
- 9. 11. - 17 hodin
BACH, HÄNDEL, MOZART, DVOŘÁK
J. Kalfus - varhany, Y. Škvárová - mezzosoprán
- 11. 11. - 17 hodin
BACH, SCHUBERT, DVOŘÁK, VERDI
J. Kšica - varhany, T. Jindra - bas
- 11. 11. - 20 hodin
MOZART, DVOŘÁK, VIVALDI, HÄNDEL
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle
Y. Škvárová - mezzosoprán
- 12. 11. - 17 hodin
VIVALDI, HÄNDEL, ALBINONI, PACHELBEL
B. Rabas - varhany
M. Kejmar - trubka a křídlovka
- 12. 11. - 20 hodin
VIVALDI, MOZART, DVOŘÁK
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle
- 13. 11. - 17 hodin
DVOŘÁK, BACH, VIVALDI, BUXTEHUDE
M. Šestáková - varhany, A. Vršinská - mezzosoprán
- 13. 11. - 20 hodin
VIVALDI, SCHUBERT, DVOŘÁK, GERSHWIN
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková - soprán, M. Laštovka - trubka (Inzerce)

The poster features a dark green background with white text and graphics. At the top, it reads 'HUSITSKÁ TEOLOGIE V KONTEXTECH 2016'. Below this, it says 'Mezinárodní konference 10. - 11. listopad'. A red horizontal band contains the website 'HTKONFERENCE.CZ'. At the bottom, it identifies the 'HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY'. On the left is a circular seal of the faculty, and on the right is a stylized white cross or chalice symbol. The background of the bottom half shows a silhouette of a building with a central tower.

diecézní
katedra

7. listopadu 2016

přednášková síň na faře
Ambrožova 729, Hradec Králové

9.00 pobožnost (sbor kněze Ambrože)

10.00 přednáška (fara)

Prof. ThDr. František Kunetka, Th.D., SDB

Služby v liturgickém shromáždění

Přihlášky posílejte na: dieceze.hradec@ccsh.cz

Podpořeno z Fondu rozvoje Královéhradecké diecéze ČČSH